

Lengyel emlékhelyek nyomában – Észak-Dunántúlon (2011. júl. 2-3.)

Immár harmadik alkalommal szálltunk buszra, hogy lengyel vonatkozású helyeket keressünk Magyarországon. Alapvetően a komáromi menekülttábort akartuk fölkeresni, de természetesen nem hagytuk ki az egyéb célpontokon levő lengyel „kapcsolatokat” sem. Persze – ahogy mindig szoktuk – az útvonalba eső egyéb látnivalókat is megtekintettük, kiemelt figyelmet fordítva az árpád-kori emlékekre.

Mintegy 36 fő indult el Budapestről és Érdről Győr irányába az autópályán, megcélozva első állomásunkat, **Lébényt**. Mikor megláttam, hogy a templom „be van csomagolva”, kicsit megijedtem! De aztán megnyugodtam, mert belülről teljesen zavartalanul megtekinthető volt az egyik legszebb román-gótikus templomunk. Ják után örömmel láttuk, hogy ez is működő, élő templom, nemcsak turistalátványosság a falu közepén!

Győr volt a következő megállónk. A vizek városában, mely barokk műemlékeiről és mostanában a fesztiváljairól nevezetes városban Dr. Horváth József, a megyei könyvtár történész igazgatója vezetett bennünket végig a város központján. Természetesen koszorút helyeztünk el a Lengyel-Magyar Barátság szobránál, melyet 2006-ban állítottak föl (azóta ünnepeljük március 23-án a lengyel-Magyar Barátság Napját) A közös gyökerekből induló, majd két külön törzsben folytatódó, végül lombkoronájában ismét egyesülő tölgyet ábrázoló emlékmű szimbolizálja a két nép közösségét. Ugyancsak virágot helyeztünk el Smolensk-Katyń áldozatainak emléktáblájánál.

A városban sétálva majdnem elvesztettük egymást a Gyerkóc Fesztivál forgatagában, így aztán jó volt a karmelita templom csendjében megpihenni. Sokak számára újdonság volt, hogy a karmelita rend egyik győri szerzetese volt Kalinowszky Szent Rafael, aki lengyel hadmérnök-kapitányból lett karmelita szerzetessé 1877-ben.

Megnéztük a püspökvárat, a bazilikát, majd az Apor-múzeumot. Itt sajnos az alkalmazottak semmiféle tájékoztatást nem adtak a múzeumból, úgyhogy kicsit csalódottan távoztunk a vértanú emlékhelyéről.

József jó hangulatú vezetésével megnéztük a belvárost, többek között azt a házat, ahol Sobeski János lengyel király is megszállt 1683-ban a török elleni küzdelemkor. Volt egy kis idő a „pihenésre”, amit egyesek ebéddel, mások sörözéssel, vagy mindkettővel töltöttek.

Győr után **Pannonhalma** következett, ahol a bencés apátságban egy 17 éves gimnáziumi tanuló vezetett bennünket végig. A román stílusú templom és a könyvtár, valamint a gyönyörű kilátás a pannonhalmi dombságra valódi feltöltődést jelentett mindenkinek!

Láttuk innen éjszakai szálláshelyünket is, a **győrújbaráti** gyermektábort. Később, az autóbuszos kerességélés során meglepetéssel láttuk, hogy milyen szép, rendezett, üdülőhely-jellegű település ez a falu! A tábor valóban

gyerekparadicsom lehet, hiszen 8 személyes faházakban, de sátrakban is lakhatnak a gyerekek, sportpályák, játékok, medence, közösségi tér áll rendelkezésükre. Mi a faházakban laktunk, megpróbálva a „házaspárok tagjait nem összekeverni”. Estére marhapörköltet rendeltem bográcspan. Ez utóbbi nem „jött meg” a vendéglátós egyéb (lakodalmi) elfoglaltsága miatt, de az étel ízlett mindenkinek, különösen, hogy az általunk vitt jó kis villányi bor is segített az emésztésben. Végül (szintén és kizárólag a lengyel-magyar kultúra jegyében) magyar és lengyel (nép)dalok is elhangzottak. ☺

Másnap indultunk **Komárom** felé, az úton visszapillantottunk Pannonhalmára az autópályáról.

Komáromról tudni kell, hogy két részből áll: a magyarországi és a szlovákiai Komáromból. A trianoni béke az „igazi” Komáromot vette el tőlünk, hiszen az itt maradó városrész valójában inkább Szöny volt. Ezért aztán a felvidéki komáromiak nem is szeretik az ilyen elnevezéseket, hogy „Rév- illetve Észak-Komárom”. Dehát valahogy meg kell különböztetnünk őket! Mi mindkét városban jártuk: először a monostori erődöt jártuk be, majd átmentünk a Dunán, és a sétáltunk a „rég” városban.

A komáromi vár tulajdonképpen egy hatalmas erődrendszer a Duna két oldalán, a látogatók számára csak kisebb része látogatható. Az erőd „kapitánya” Varga István jó barátunk, ezért aztán az ő szervezésében látogathattunk ide. Ő mondott beszédet annál a táblánál, melyet az itt működő lengyel katonai tábor emlékére helyeztek el. Bejártuk az erődöt, megcsodáltuk a túlparti várost, a Dunát, megkóstoltuk a friss sütésű „kenyérkajakát”, megnéztük a múzeumot, a przemysl-i erődök c. kiállítást.

Utolsó állomáshelyünkön, a felvidéki Komáromban Cúth Csaba, fiatal önkormányzati képviselő vezetett bennünket végig. Mindent csak kívülről tekintettünk meg, inkább csak benyomásunk lett a gyönyörű városról: Jókai emlékhelyek, templomok, Klapka-szobor, Városháza, Klapka-tér, Európa-udvar, Tiszti Kaszinó – mind-mind arra készíthet bennünket, hogyha erre járunk, álljunk meg egy kicsit hosszabb időre! (Különösen, ha nem esik az eső, mint a mostani programunk végén!)

A várban levő étteremben ebédeltünk, majd hazafelé vettük az irányt.

Visszagondolva a két napra, jó érzéssel tölthet el bennünket, hogy olyan programot valósítottunk meg, mely épülésünkre szolgált, ismereteket, élményeket adott, ugyanakkor a kikapcsolódás segített bennünket a következő, esetenként nem könnyű hétköznapi elviselésében.

B. Megyes Klára